

DOPRAVA A ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

—

KVANTIFIKACE A PŘÍKLADY MOŽNÝCH OPATŘENÍ

Jiří Jedlička, I. Dostál, L. Špička, K. Pospíšil, V. Adamec

OBSAH

- **Charakteristika dopravy a dopravní infrastruktury**
- **Dopravně emisní model**
 - ❖ **Zpracování modelové sítě**
 - ❖ **Výpočty emisí z dopravy**
- **Možná opatření**

Charakteristika dopravy

- **Ostrava je významným dopravním uzlem (koridor TEN)**
- **Hustá silniční i železniční síť**
 - ❖ **modernizace železnic**
 - ❖ **výstavba dálniční sítě a napojení na stávající síť**
- **Veřejná doprava – ODIS, snižování počtu přepravených osob**
- **Cyklodoprava – výrazný nárůst cyklotras (cca 200 km)**
- **Letecká doprava – letiště Leoše Janáčka (?? dopravní napojení)**

Charakteristika dopravní infrastruktury

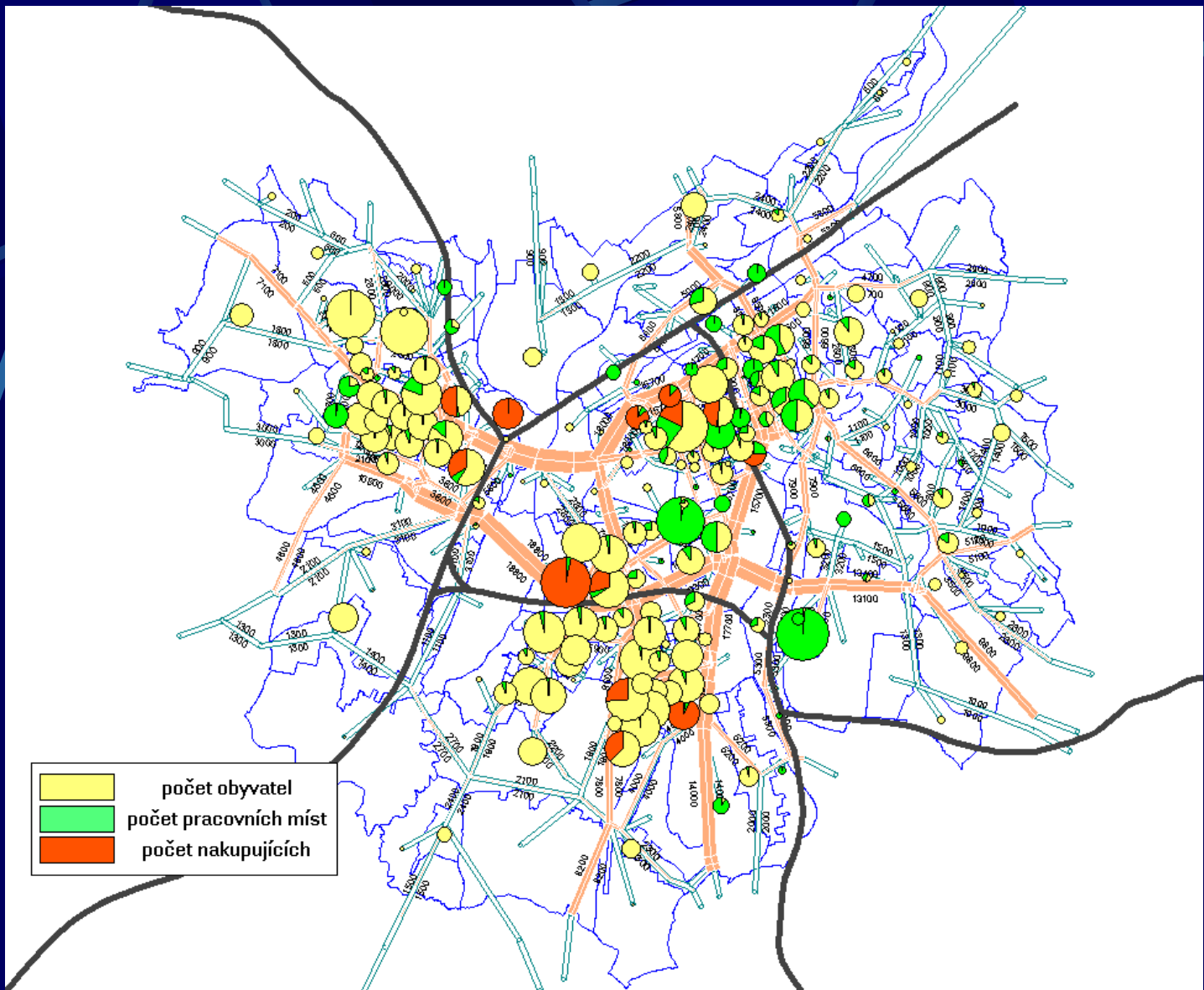
Komunikace	Délka [km]		Hustota [km/100 km ²]	
	ČR	MSK	ČR	MSK
Dálnice	729	53,5	0,92	0,98
Silnice I. tř	6 198	715,5	7,8	13,18
Silnice celkem	55 719	3 374,5	70,65	62,17
Železnice	9 614	673	12,2	12,4

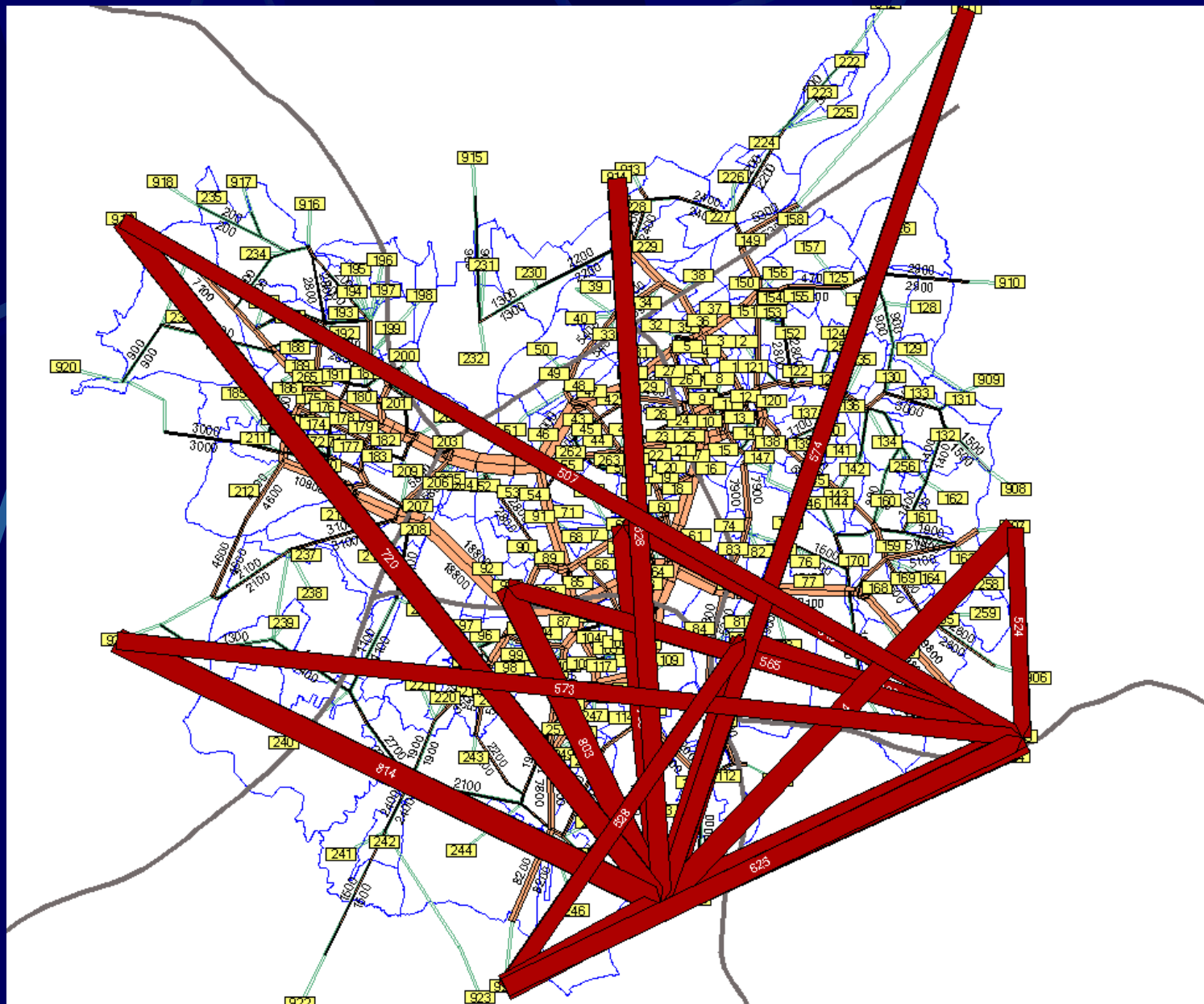
Dopravně – emisní model města Ostravy

- zpracován v prostředí EMME/3
- 2 scénáře (2009, 2015), 1600 úseků
- modelové dopravní intenzity,
škodliviny - NO_x, PM₁₀, SO₂, benzen, BaP

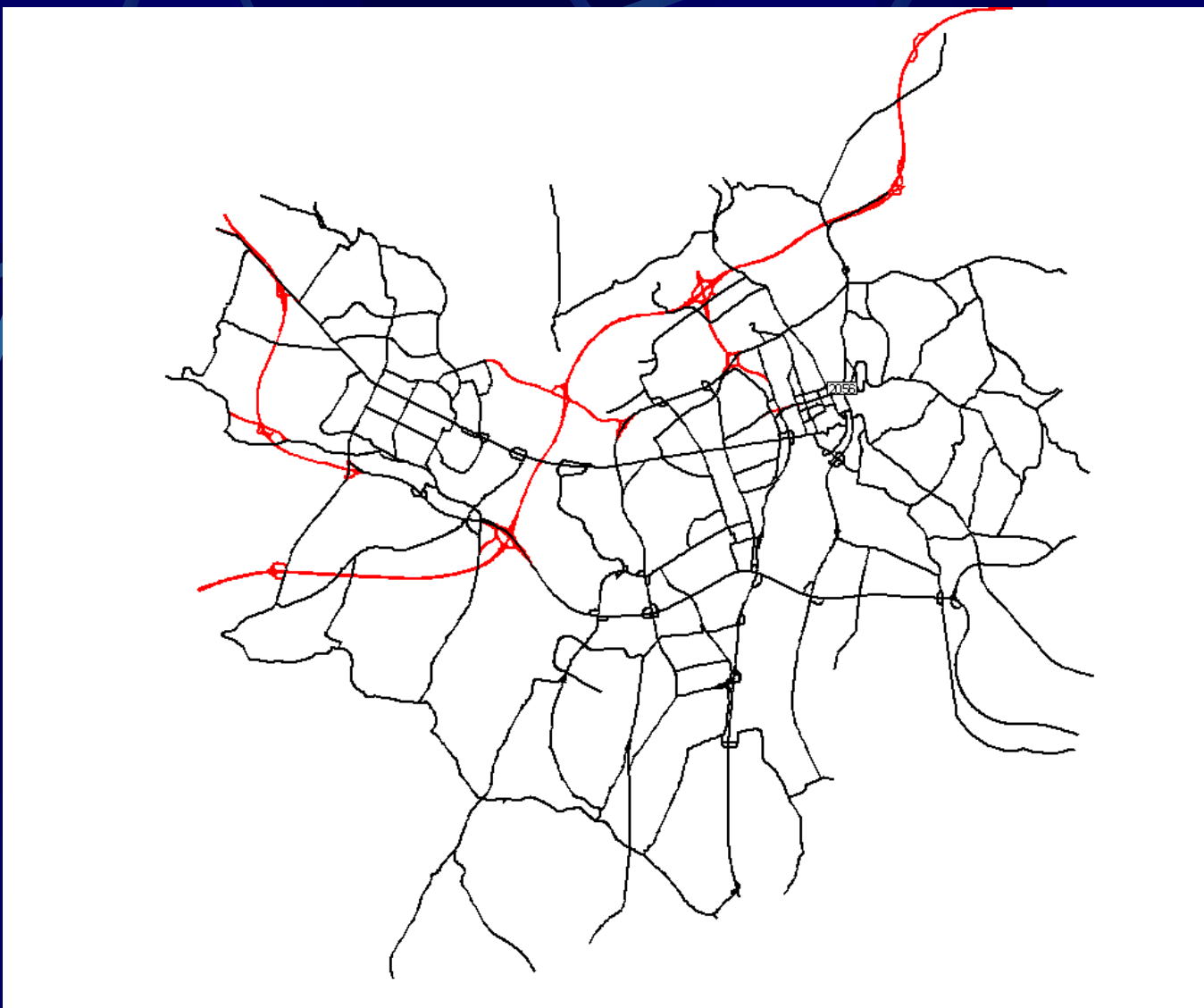
Zpracování modelové sítě

- rozdělení na vnitřní a vnější dopravní zóny - celkem 290 (265 vnitřních (ZSJ) a 25 vnějších (vjezdy do území))
- matice dopravních vztahů (dopravní produkce a atraktivita)
- modelové dopravní intenzity – zatěžování dopravní sítě maticí dopravních vztahů + kalibrace modelu
- výhledový scénář – doplnění nových komunikací, růst dopravy

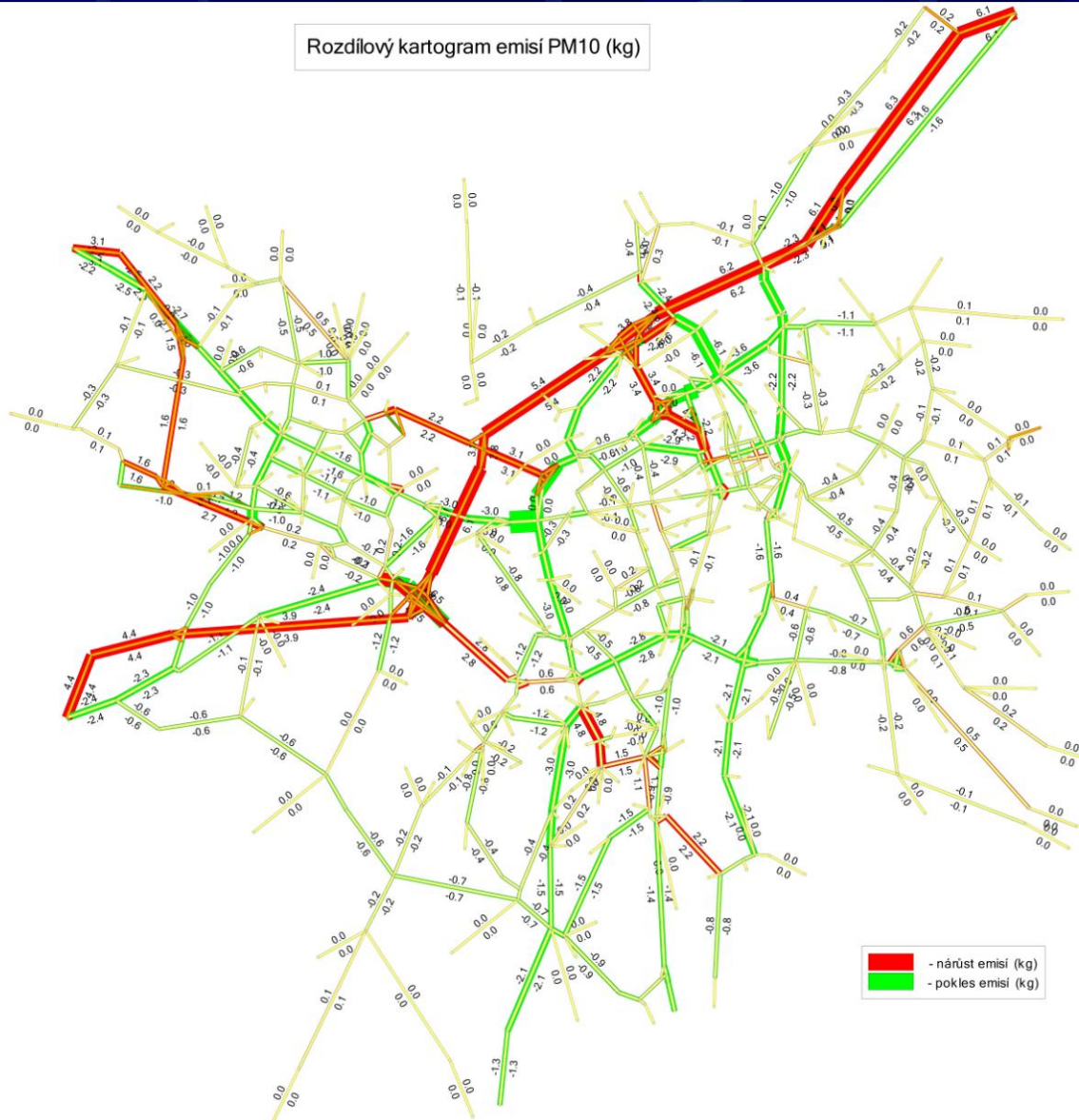

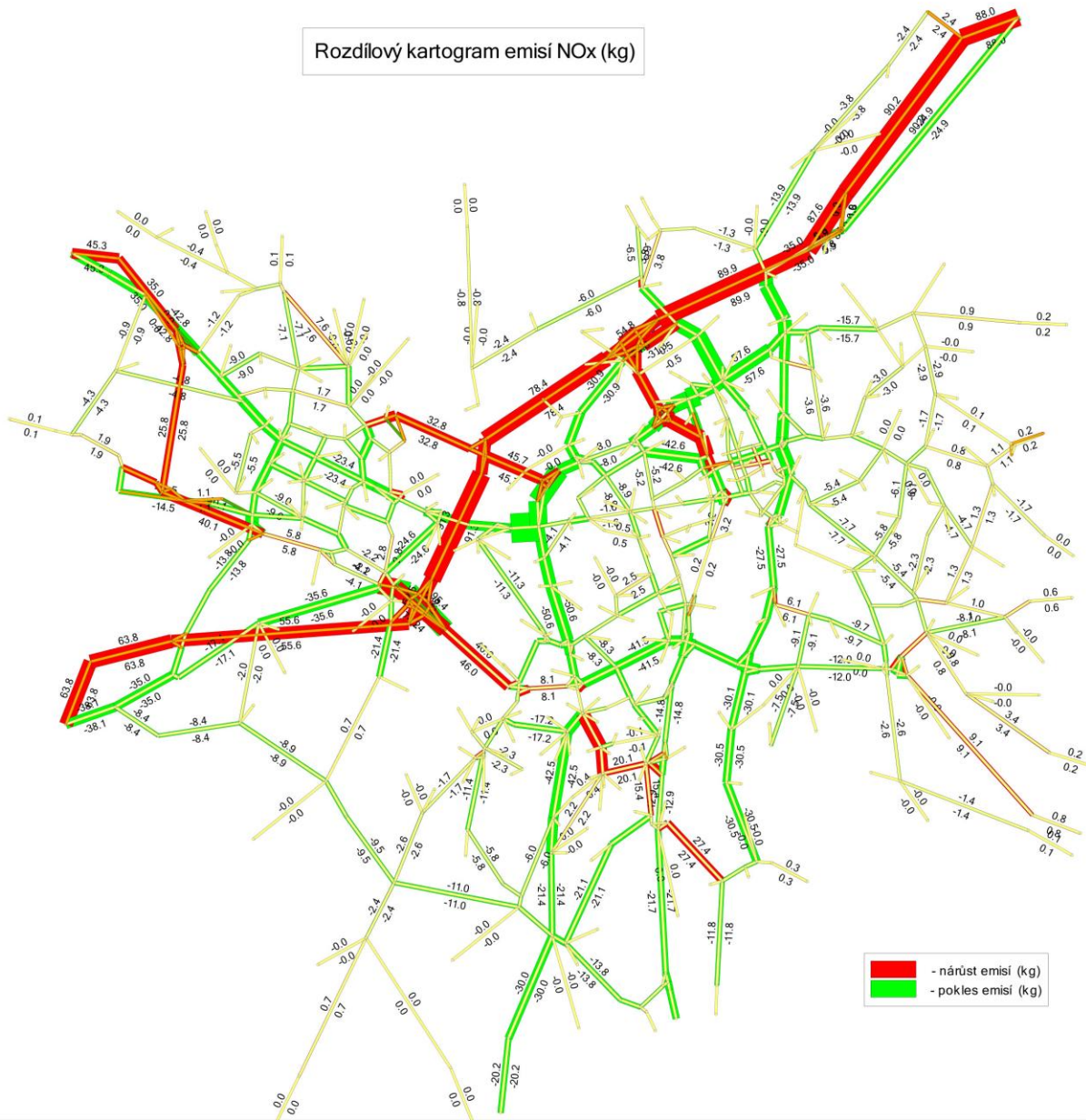
Výpočet emisí z dopravy

- Ef MEFA (definované rychlosti, kategorie vozidel, palivo) – důvod porovnatelnost
- agregace dat - vznik 2 Ef (osobní a nákladní)
- ?? – aplikace Ef (několik databází významně se lišících, bude řešit nový zákon – vyhláška)

Rozdílový kartogram emisí PM10 (kg)

Rozdílový kartogram emisí NOx (kg)

Rozdílový kartogram emise benzenu (kg)

Rozdílový kartogram emisí b(a)p (mg)

Výpočet emisí z dopravy

- emise vykazují na sledovaných úsecích většinou průběžný pokles i přes nárůst objemů dopravy
- BaP - ulici Mariánskohorská, obecně stagnace nebo mírný nárůst
- důvody – přesun části dopravy na novou infrastrukturu a obměna vozového parku

Opatření

- přijmout opatření, která sníží nebo stabilizují vliv dopravy
- doprava je výsledkem chování lidí a jejich každodenního rozhodování
 - ❖ socioekonomická charakteristika obyvatel a jejich vztah k životnímu prostředí, vlastnosti dostupných dopravních systémů (tj. cestovní čas, náklady, pohodlí, komfort a bezpečnost jednotlivých druhů dopravy)
- horizontální dělení (národní, regionální, místní), nabídková, poptávková, tvrdá, měkká

Opatření - infrastruktura

- dálnice v městských aglomeracích
- 13/1997 Sb. - pozemní komunikace určená pro rychlou **dálkovou a mezistátní** dopravu
- v okolí měst plní funkci sběrné komunikace příměstské aglomerace, obyvateli jsou chápány jako součást městského komunikačního systému = nejsou dimenzována a nepočítalo se s tím
- z dopravně inženýrského i environmentálního hlediska je toto řešení možné a v řadě případů i přínosné

Opatření - infrastruktura

Z pohledu financování „nedálkových“ funkcí dálnic je rozlišit dva pohledy:

1. stát zajišťuje dálkovou dopravu – nedálkové funkce musí být zaplacený buď řidiči (výkonové či časové zpoplatnění) stejně jako dálková doprava, nebo městy z jejich rozpočtů např. formou příspěvku do SFDI,
2. stát jako službu v rámci své povinnosti zkvalitňovat život svých obyvatel pro města zabezpečí i nedálkové funkce dálnice na svůj účet a ve své režii.

U všech měst je nutné zvolit **nediskriminačně** stejný model. Není-li zpoplatněn příjezd do Prahy či obchvat Brna nebo Mladé Boleslavi, kde rychlostní silnice plní funkci dálnice, nemůže být zpoplatněn ani u Ostravy či jinde.

Opatření

Opatření je lépe je přijmout jako celek, neboť se vzájemně doplňují.

Děkuji za pozornost

Jiří Jedlička

**Divize dopravní infrastruktury a životního prostředí
Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.**

tel: 549 429 301

e-mail: jiri.jedlicka@cdv.cz

<http://www.cdv.cz>